

Nederland buiten de prijzen

Nederland is deze maand bij het congres van de internationale organisatie van agrarische journalisten (IFAJ) in Oostenrijk buiten de prijzen gevallen. Zowel bij de wedstrijd voor de beste agrarische foto als bij de strijd om het beste land- en tuinbouwartikel ging de winst aan de neus van de NVLJ-inzendingen voorbij.

Bij de Star Prize voor het beste artikel was Nederland nog het dichtst bij de hoogste eer. De drie juryleden hadden de bijdrage van Clarisse van der Woude alle in hun top vijf staan. Het verschilde niet veel, maar het was uiteindelijk niet voldoende voor de overwinning. Die ging naar de Canadese Treena Hein voor een artikel over de opkomst van hennep. Zij was de opvolgster van Marleen van Sleuwen, die vorig jaar de IFAJ Star Report Prize in de wacht sleepte. Clarisse van der Woude moest ook de Ier Justin McCarty voor laten gaan, die een bijdrage had ingezonden over de Braziliaanse vleesproductie. Clarisse van der Woude kreeg eerder dit jaar de gouden greep als winnaar van Alfred van Dijkprijs voor de land- en tuinbouwjournalistiek met een artikel over de opkomst van peren.

Foto's

Bij de internationale fotowedstrijd van de IFAJ waren er dit keer vanuit Nederland drie inzendingen. Noch bij de prijzen, noch bij de nominaties viel er Nederlandse eer te behalen. Alleen Marc van der Sterren kwam bij één van de drie juryleden in de top tien voor met zijn inzending voor de categorie mensen. Zijn foto liet Ethiopiërs rond een vuur zien. Australië ging met de allerhoogste eer strijken. Mike Dugdale schoot de winnende foto van een schaap dat in het publiek springt. Laura Range legde in de categorie

De winnende foto van de Australiër Mike Dugdale

mensen beslag op de eerste prijs met een foto van een vrouw die een bloem met stuifmeel bestrijkt. John Eveson uit Engeland had de fraaiste landschapfoto met een stoet van honderden koeien in Wales. Er waren 118 inzendingen uit 18 landen, meer dan een verdubbeling vergeleken met voorgaande jaren. Behalve eerste prijzende de jury elf nominaties toe. Over de jurering liepen de meningen uiteen. Dat gaf veel stof tot discussie. Alle foto's en ook het winnende artikel zijn te zien op www.ifaj.org.
Zie ook pagina 4: Dubbele prijs Carrière+

Braks & Braks bij NVLJ

Vader en zoon Braks vormen de trekpleister van de jaarvergadering van de NVLJ op woensdag 1 oktober in Scherpenzeel. Zij zitten middenin een melkveebedrijf aan tafel bij het duo Henk Dokter en Marcel Henst, die hen aan een kritisch vragenvuur onderwerpen over de huidige wereldwijde honger naar landbouwproducten. Behalve Braks & Braks komen meerdere spraakmakende gasten aan tafel.

Lees verder op pagina 2

Digitaal slaat wel en niet aan

Het NVLJ-bestuur heeft internet ontdekt als mogelijkheid voor digitale raadpleging. Dat pakt wisselend uit. Een digitale discussie over het onderwerp vrijheid van de pers leverde zegge en schrijve reacties van twee

leden op. Een meningspeiling over de toezending van Netwerk daarentegen zorgde voor een stortvloed aan reacties. Er kwamen er tientallen binnen. De meningen waren verdeeld.

Remmen en gas geven in de agrarische wereld

(vervolg van pagina 1)

Gerrit en Paul Braks vertegenwoordigen elk twee verschillende perioden in de landbouw. Gerrit Braks was er in de jaren tachtig als minister van LNV mede verantwoordelijk voor dat er een rem kwam op de landbouwproductie. Paul Braks maakt als internationale expert op het gebied van grondstoffen bij de Rabobank juist het omgekeerde mee. Dagelijks heeft hij te maken met de schommelende prijzen en de wereldwijd groeiende vraag naar landbouwproducten. Beteugeling heeft plaats gemaakt voor ongebreidelde groei.

Actuele onderwerpen

Behalve vader en zoon Braks schuiven andere gasten aan tafel, zoals Berend Santema, de nieuwe hoofdredacteur van Nieuwe Oogst bij LTO Noord en opvolger van Wiebe Dijkstra. Kees Pijnappels, hoofdredacteur van De Gelderlander en eerder redacteur bij het Agrarisch Dagblad, laat zijn licht schijnen over land- en tuinbouw in de kolommen van de dagbladen.

Perskaartenmalaise opgelost

Aan de al jarenlange bestaande klachtenreeks over de IFAJ-perskaart lijkt een eind te komen. Dat is mogelijk nadat de uitgifte van deze perskaarten naar Nederlandse bodem is verhuisd. De aanvraag van de IFAJ-perskaarten verliep de afgelopen jaren zeer moeizaam. Er zaten maanden – en in een enkel geval bijna een jaar – tussen aanvraag en levering. De oorzaak was overbelasting van de IFAJ-secretaris. Het IFAJ-bestuur heeft daar conclusies uit getrokken en een betaalde secretaresse aangesteld. Dat is Connie Siemes. Ze heeft

Het programma is nog niet helemaal rond. De beide programmamakers willen tot op het laatst nog gasten toevoegen rond actuele onderwerpen zoals de zuivelfusie, de malaise in de tuinbouw en perikelen rond gewasbeschermingsmiddelen. Het optreden van Henst en Dokter vormt het journalistieke deel van de jaarvergadering. Vanaf een uur of vier komen zij in actie. Daarvoor is het huishoudelijk gedeelte van de vergadering aan de orde. Dat gedeelte begint om half drie, voorafgegaan door een ontvangst met koffie.

Robots in de stal

De locatie is een bijzondere: een ontvangstruimte in een super moderne melkveestal aan de Brinkkanterweg in Scherpenzeel. Het bedrijf De Pol van Gert, Rita en Wilco van Ginkel alleen al is een bezoek waard. Vanuit een grote skybox kijken de bezoekers neer op de stal, waarin plaats is voor 120 melkkoeien. Een mestrobot houdt automatisch de mestroosters schoon. De koeien doen een stapje opzij als de robot aan komt schuiven op weg naar het oplaadstation, waar hij zichzelf van nieuwe energie voorziet. Onder de skybox staan twee melkrobots paraat, die

de perskaartenprocedure onder handen genomen. De kaarten worden nu in Nederland gedrukt. De eerste serie aanvragen-nieuwe stijl is inmiddels gedaan en het gaat gestroomlijnd! Een aanvrager heeft binnen tien dagen zijn kaart gekregen. In het algemeen zal het wel iets langer duren. Vanwege de efficiëntie en de kosten is het beter eerst een serie kaarten op te sparen alvorens de drukker aan het werk te zetten. Er wordt nog bekeken of het handig is een aantal aanvraagrondes per jaar in te stellen. In noodgevallen – als je kaart acuut nodig hebt – is het mogelijk binnen twee weken te leveren.

de koeien automatisch de melk afhandig maken. Ondertussen kunnen ze zich tegoed doen aan krachtvoer, waarvoor de robot precies per koe de dosering aangeeft. Vanuit een verhoogd kantoor houden de veehouders toezicht op de veestapel, die dagelijks via een mengvoerwagen het voer krijgt voorgeschoteld. Automatisering is op dit bedrijf tot in een ver stadium doorgevoerd.

De skybox is de ruimte waar de NVLJ-jaarvergadering plaatsvindt. Voor de afsluitende barbecue verhuist het gezelschap naar de splinternieuwe paardenstal. Paarden staan er nog niet in. Die komen later. Het bedrijf beschikt daarnaast over een stal voor vleesvee en voor vleesvarkens.

Opgeven voor de barbecue en de vergadering kan via info@nvlj.nl

Grote toeloop IFAJ Congres

Het internationale congres van landbouwjournalisten wint aan belangstelling. In Oostenrijk/Slovenië waren dit keer meer dan 240 deelnemers aanwezig. De organisatie moest al vroegtijdig de inschrijving sluiten omdat er teveel gegadigden waren. Nederland was met een groot contingent aanwezig. In totaal waren er vijftien afgevaardigden. Dat is een record. Nederland viel samen met Canada op met verhoudingsgewijs de meeste jongeren. Volgend jaar is het congres in Amerika. Het wordt van 29 juli tot 5 augustus gehouden in Fort Worth in Texas. Het bijzondere is dat tegelijk met de IFAJ ook de Amerikaanse landbouwjournalisten confereren. Dat betekent dat vele honderden land- en tuinbouwjournalisten aanwezig zijn in Texas. Na Amerika is België aan de beurt in april 2010, gevolgd door Canada en daarna Zweden.

'Daverend applaus voor IFAJ-voorzitter'

De Amerikaan Mike Wilson is de nieuwe voorzitter van de Internationale Federatie van Agrarische Journalisten (IFAJ). Wilson volgt de Ier David Markey op, die de organisatie in de afgelopen vier jaar leidde.

Markey kreeg bij zijn afscheid een daverend applaus, omdat hij de organisatie in de afgelopen jaren een stevige duw in de rug heeft gegeven. Tijdens zijn 'bewind' schakelde de IFAJ om van een gezapige naar een veel dynamischer organisatie. Van een overkoepeling, die vooral het jaarlijkse congres en de perskaarten in het vaandel had staan, naar een organisatie die werk maakt van journalistieke aangelegenheden. Voorbeelden zijn de persprijzen, een aanzienlijke grotere aandacht voor persvrijheid, journalistieke workshops en betrekken van jongeren bij journalistieke activiteiten. Zo konden er dit jaar tien jonge journalisten naar het congres, waaronder de Nederlander Egbert Jonkheer. Nog een verdienste van de vertrekkende voorzitter was het financieel gezond maken van de organisatie.

Winst

Financieel gaat het de IFAJ nu voor de wind. De organisatie sloot het jaar af met een batig saldo van 5.500 euro. Daardoor is het eigen vermogen gegroeid naar 127.000 euro. Dat is vooral te danken aan sponsoring. Zes jaar geleden zat de organisatie bijna nog op zwart zaad. De gunstige financiële positie zorgt ervoor dat de IFAJ voor het derde achtereenvolgende jaar de contributie niet verhoogt. Uit die contributie probeert de organisatie de jaarlijkse exploitatie te bekostigen. Sponsoring is voor extra activiteiten als de Star Prizes en stipendia voor jonge journalisten.

Tienpuntenplan

Behalve een nieuwe voorzitter kreeg de IFAJ een vernieuwd bestuur. Owen Roberts uit Canada werd gekozen tot nieuwe secretaris,

Egbert Jonkheer (tweede van links) kreeg tijdens het IFAJ-congres een aanmoedigingsprijs.

terwijl James Campbell uit Noord Ierland de functie van penningmeester op zich nam. De huidige penningmeester Markus Rediger schoof door naar de positie van vice-voorzitter, het voorportaal voor een nieuwe president. Dat bestuur krijgt ondersteuning vanuit het secretariaat, waarin de Nederlandse Connie Siemes officieel werd benoemd.

Het nieuwe bestuur heeft grootse plannen met de IFAJ. Er is een tienpuntenplan opgesteld, dat onder meer voorziet in de opzet van een nieuwe, moderne website, mogelijkheden voor jongeren om stage te lopen in het buitenland, persreizen naar belangrijke evenementen/landen, uitbreiding van de IFAJ met belangrijke landen als Brazilië, Mexico, India en Indonesië, meer educatie en contacten en hulp in de derde wereld.

Nieuwe leden

De organisatie verwelkomde op de jaarvergadering in Graz twee nieuwe leden: Oekraïne en Slovenië. Oekraïne was eigenlijk al lid, maar de organisatie werd begin dit jaar opgeheven. Uit de as is een nieuwe club herrezen. De Sloveense organisatie is formeel nog niet helemaal rond, zodat de toelating formeel nog moet worden bekrachtigd.

Haïti werd geschorst omdat daarvan sinds de aanmelding drie jaar geleden taal noch teken is vernomen, ondanks veelvuldig aandringen. Pas als de organisatie weer contact legt en zijn ledenbijdrage betaalt, is ze weer welkom bij de IFAJ.

Contributie omhoog

De contributie van de NVLJ gaat omhoog. Er komt een rijksdaalder bij, tenminste als de leden daarmee instemmen tijdens de jaarvergadering. De contributie gaat dan naar 55 euro (voor 65+-ers de helft). Vooral de stijgende kosten (inflatie) zijn voor het bestuur reden om een verhoging voor te stellen. Na de financiële dip in 2006 heeft het bestuur de touwtjes voor de financiën strakker aangetrokken. Het leidde ertoe dat het afgelopen jaar kon worden afgesloten met een miniem minnetje. Er was in de begroting op een groter verlies gerekend. Daar hoort wel de aantekening bij dat er enkele onverwachte meevallers inzaten, onder meer een terugbetaling van kosten voor de website. Voor het komend jaar presenteert het bestuur een begroting met een klein tekort.

Dubbele prijs Carrière+

Apetrots zijn ze bij het blad **Carrière+**. Het vacaturemagazine voor afgestudeerden was de grote winnaar bij de uitreiking van de **Alfred van Dijkprijs** op 4 juni in Harderwijk. **Clarisse van der Woude** veroverde met haar artikel over de opmars van de Conference-peer de gouden greep voor de beste productie in 2007. Bovendien beloonde de NVLJ haar artikel met een inzending voor de internationale **Star Prize** van de IFAJ. **Robert Ellenkamp** schreef voor **Carrière+** een achtergrondartikel over het verzanden van de reconstructie. Het leverde hem een zilveren greep op in de categorie 'overige producties'.

Agrarisch Dagblad

Ook het Agrarisch Dagblad ging er met twee prijzen vandoor. **Mariska Vermaas** won in de categorie 'reportages' met haar artikel over 'Zuid-Nederland in de greep van blue tongue'. De berichtgeving van het Agrarisch Dagblad op internet over MKZ in Engeland was goed voor een zilveren greep in de categorie 'internet'.

Zilveren grepen waren er verder voor:

- **Arend Waninge** met een interview in het blad **Varkens** onder de kop 'Via campagnes meningen beïnvloeden, schrikt juist af.' Hij won in de categorie interview.
- **Tijs Kierkels** en **Ep Heuvelink** kregen een

zilveren greep in de categorie 'grote producties' met een serie artikelen over plantenfysiologie in het blad 'Onder Glas'. - **Guus ten Hove** van **Boerderij** was het nieuwe jonge talent, dat werd beloond met een zilveren greep voor zijn artikel over 'Ziektelasten blijven stijgen.'

Nominaties

Nominaties waren er verder voor de Internetkalender met jonge boerendochters van **Boerderij**, een educatieve update van de internetsite van **Veehouderij Techniek** onder regie van **Gert Jan Zevenbergen** en een artikel van **Christel van Raay** over remigratie in **Veeteelt**.

Jury: niveau valt wat tegen

Juryvoorzitter **Pieter Bos** constateerde tijdens de uitreiking van de **Alfred van Dijkprijs** op 4 juni in Harderwijk dat er nog het nodige te verbeteren is aan de land- en tuinbouwjournalistiek. "Het journalistieke niveau valt in doorsnee wat tegen", zei **Pieter Bos**, die bij de jurering werd bijgestaan door **Frits Bloemendaal**, **Harm de Kroon**, **Bert van Slooten** en **Annelies Brinkman**. Aan de hand van de 43 inzendingen constateerde **Bos** dat het vaak ontbreekt aan een pakkende opening, de structuur van veel artikelen is voor verbetering vatbaar, hoofd- en bijzaken worden niet gescheiden en tegen 'hoor en wederhoor' wordt nog geregeld gezondigd.

Hij bepleitte meer aandacht voor journalistieke training, opleiding en begeleiding. In zijn juryrapport constateerde hij dat het aan journalistiek talent niet ontbreekt. "De jury hoopt dat de prijs een bijdrage zal leveren aan een beter klimaat bij (hoofd)redacties en uitgevers om te investeren in journalistieke kwaliteit."

Bredere opzet

Het bestuur van de NVLJ kijkt naar een andere, bredere opzet van de jaarlijkse prijsuitreiking. Er is een kleine commissie bezig om plannen daarvoor uit te werken. Het idee is om er een bijeenkomst van te maken van niet alleen leden maar ook relaties uit de land- en tuinbouwwereld. Een ander idee is het instellen van een oeverprijs.

Een eerste stapje hebben drie uitgevers al gezet door de uitreiking van de **Alfred van Dijkprijs** te sponsoren. **Agrio**, **Reed Business Land- en Tuinbouw** en **Nieuwe Oogst** leverden een financiële bijdrage. Daardoor was het mede mogelijk om de prijs en de prijsuitreiking te bekostigen. Bijna vijftig belangstellenden waren op de prijsuitreiking bij drukkerij **Flevoland** afgekomen. Behalve de toekenning van de prijzen was er een inleiding van **LTO**-voorzitter **Albert Jan Maat**, die werd uitgedaagd met vragen over de zuivelacties op dat moment.

Soap in Wageningen

Het is net een soap: de aanbestedingsprocedure van het universiteitsblad van Wageningen UR. Je kan er makkelijk welbewuste acties in zien om de voormalige redactie van **Resource** weg te krijgen. Maar net zo goed kan het gaan om een ongelukkige samenloop van omstandigheden.

Wat is er gebeurd?

Nadat **Cereales** dertig jaar lang het universiteitsblad van Wageningen UR heeft gemaakt, de laatste jaren **Resource** geheten, is **WUR** genooddacht de productie openbaar aan te besteden. Naast **Cereales** blijft er één gegadigde over:

Hemels Publishers, een uitgever van sponsored tijdschriften voor onder meer **Mercedes**. **Hemels Publishers** krijgt in mei 2008 de opdracht.

Dit steekt zowel de redactie als velen binnen en buiten **WUR**. Verbazing is er omdat het aanbod van **Cereales** 15 procent goedkoper is dan van zijn concurrent. Sommigen verwoorden hun bedenkingen expliciet en denken dat de hele procedure alleen in gang is gezet om de 'lastige' redactie monddood te maken.

Juridische strijd

Cereales laat het er niet bij zitten en start een juridische procedure. Ook de

uitkomst wekt verbazing. Niet omdat **Cereales** wint, maar vanwege de redenen. Vooraf heeft **WUR** namelijk niet goed duidelijk gemaakt hoe de partijen beoordeeld zouden worden en heeft bovendien tijdens de procedure de beoordelingscriteria gewijzigd. Voor een buitenstaander werpt dit de vraag op of **WUR** de criteria met opzet heeft gewijzigd om de concurrent te bevoordelen? Net zo goed kan het zijn dat de aanbestedingsprocedure zo ingewikkeld en precies is, dat fouten al heel snel zijn gemaakt. Dat betekent vooral knulligheid van de opdrachtgever. Het antwoord blijft verborgen. (vervolg op pag. 5)

Niet opnieuw

In ieder geval betekent de uitkomst dat de procedure opnieuw moet worden gestart. Dat ziet WUR niet zitten. Bovendien moet die procedure iedere drie jaar opnieuw. De raad van bestuur besluit het blad voortaan onder eigen beheer uit te gaan geven. Dat betekent twee verliezers: Hemels Publishers die de opdracht nu toch niet krijgt en Cereales die ophoudt te bestaan omdat Resource de core-business van het bedrijf was. Martijn de Groot, freelance tekstschrijver en communicatieadviseur en voormalig hoofdredacteur van Oogst, krijgt de opdracht het blad onder WUR-vleugels mogelijk te maken. Een advertentie voor een nieuwe redactie verschijnt en begin september is de redactie vrijwel compleet, bestaand uit een deel van de oude redactie.

De nieuwe hoofdredacteur is Gaby van Coullil, de voormalig hoofdredacteur van Bionieuws, een onafhankelijk blad voor biologen (en wordt opgevolgd door een voormalig journalist van Resource). De Groot stelt ook een nieuw redactiestatuut op.

Belangen van WUR

Hoe zit het nu met die redactionele onafhankelijkheid van het blad? De Groot: "Het woord onafhankelijk zul je niet aantreffen in het redactiestatuut. Dat is ook niet realistisch. Niemand is onafhankelijk van degene voor wie hij werkt. Wel staat erin dat de redactie journalistieke principes toepast. Verder moet de hoofdredacteur rekening houden met de belangen van WUR. Maar er is geen censuur of controle vooraf, wat in de oude situatie wel was.

Resource moest namelijk berichtgeving die schade toe zou kunnen brengen aan WUR vooraf voorleggen." Inderdaad is het voorgekomen dat een omstreden publicatie vooraf is voorgelegd, maar dat heeft, aldus voormalig hoofdredacteur Korné Versluis in een commentaar in zijn blad, niet geleid tot niet-publiceren.

Het eerste nummer in de nieuwe situatie verschijnt op 25 september. In de loop van het jaar wijzigt de hoofdredacteur de formule en past de gedrukte en online versies meer op elkaar aan. Alleen kritisch volgen van de nummers kan nu nog uitwijzen of inderdaad sprake was van een complot om de oude redactie weg te krijgen of dat het alleen ging om een ongelukkige samenloop van omstandigheden.

Leonore Noorduynt

IFAJ-congres:

Van lederhosen tot galajurk

Zo interview je een Oostenrijkse boer in het Duits en vertaal je de antwoorden en passant in Engels voor je Amerikaanse collega, zo zit je op het balkon van een Gasthof met uitzicht op de wijngaarden in de Steiermark en proef je de lokale specialiteiten.

Je stemt voor de nieuwe bestuursleden van IFAJ, discussieert met Canadese, Ierse en Amerikaanse collega's over de winnende IFAJ-foto en voelt je als Sissi in de indrukwekkende, in renaissancestijl uitgevoerde, oude universiteit van Graz.

Hoog in de bergen geniet je van het uitzicht tussen de loslopende koeien en 's avonds nip je aan een wijntje op de binnenplaats van een slot, terwijl je vermaakt wordt door volksdansen in lederhosen.

Je komt te weten hoe het fruit in je dagelijkse portie perzikyoghurt komt en proeft wijn bij enkele lokale wijnboeren, wiens vrouwen ter plekke apfelstrudel bereiden, en staat 's avonds in galajurk aan de Adriatische kust.

Je zit samen met de prinses van Jordanië op de tribune tijdens een show van de Spaanse

Rijschool op de Lippizanerstoeterij in Slovenië, vaart over de woelige Sloveense baren en danst de benen uit je lijf op muziek van de IFAJ-band.

Smaakt naar meer

Gewoon een korte samenvatting van het IFAJ-congres 2008 in Oostenrijk en Slovenië. Het was mijn eerste congres, maar het smaakt absoluut naar meer. Want buiten de vele leuke tripjes en bezoeken aan lokale boeren, is vooral het contact met collega's van over de hele wereld een verrijking. Hoe pakken zij zaken aan, met welke problemen worstelen zij, wat zijn overeenkomsten en verschillen in het werken als agrarisch journalist in verschillende landen? Daarbij is het vreselijk makkelijk om contact te maken met iedereen die het congres bezoekt. Iedereen staat open voor nieuwe contacten en of je dan een jonge journaliste van 26 jaar bent of de president van IFAJ, maakt niets uit.

Al die nieuwe contacten, indrukken en ervaringen hebben mij nieuwe inspiratie gegeven om mijn werk nog beter te doen, dus wat mij betreft was het een geslaagd congres!

Marije Wenneke

Landbouwjournalisten aan de wijnproeverij tijdens het IFAJ-congres

Wiebe Dijkstra:

Blik vooruit en kies de aanval

Koud is hoofdredacteur Wiebe Dijkstra weg bij het lijfblad van LTO Noord of de Fries komt via de achterdeur al weer binnen. Als communicatieadviseur van LTO Noord Projecten nog wel. Eens kijken hoe de andere kant van het toneel functioneert. Kan geen toeval zijn dat zijn slotcommentaar in Nieuwe Oogst begint met de woorden: “De blik vooruit en niet te veel achterom kijken”.

Onvermoeibaar is hij. Maar liefst 42 jaar en 11 maanden drukte Wiebe zijn stempel op de landbouwjournalistiek. Alle veranderingen ten spijt, een krantenleven uit één stuk. Collega Jelle Feenstra schrijft ter afscheid dan ook: “Dijkstra neemt definitief afscheid van het Landbouwblad. Pardon, Nieuwe Oogst”. Want wat de bestuurders van LTO ook allemaal door de war gooiden, de boerenzoon uit Oosterwolde was niet weg te branden. Tot ergernis van zijn criticasters en met instemming van een brede achterban.

Aanval

“De aanval is de beste verdediging”, houdt Dijkstra zijn lezers voor. “Na veertig jaar landbouwjournalistiek is het me duidelijk. De grootste bedreiging komt niet van het

weer of de markt. Die komt van de maatschappij. Die beseft steeds minder wat de beweegredenen van de boer zijn. Die weet steeds minder wat er op het boerenbedrijf omgaat. Het gevolg is steeds meer onkunde in de politiek. Ook die rijdt de boer en tuinder stevig in de wielen”.

Een goede journalist doet als laatste het licht uit

Ook al kwamen zijn bladen maar eens in de week uit, Dijkstra was journalist voor de

volle 24 uur per dag. “Ik was boer met de boeren en heb mijn hele leven ’s avonds gemolken. Een goede journalist doet het licht uit op de vergaderingen. Pas na het officiële gedeelte komen de verhalen, daar ligt het echte nieuws”. En op straat natuurlijk, gewoon langs de weg.

Een goede journalist doet als laatste het licht uit

Dijkstra lacht nog steeds om de geschrokken koppen in Doetinchem, redacteuren van concurrent Boerderij. Het was begin jaren zeventig, Wiebe reed met een kennis het erf van de broers Osinga op. Wat? Zonder ook maar een mensenhand, werd het melkstel afgenomen. Een robot in Friesland! Stemverheffing, felle telefonades, de bedreiging met een rechtszaak. Fabrikant Gascoigne bleek het nieuws verkocht te hebben aan Boerderij. Jammer dan! Die zaterdag had het Fries Landbouwblad een geweldige primeur.

Theo Leoné

De Wissel

In het Arnhemse Meijnerswijk gaan de zaken kennelijk goed. Bij JEEN bureau voor communicatie is per 15 augustus *Manon Breuls* in dienst getreden als seniorcommunicatieadviseur. Zij was eerder werkzaam bij de Siza Dorp Groep, een organisatie in de gezondheidszorg.

Bij Citaat, in hetzelfde pand gevestigd, is per 1 september *Petra Frans* aan de slag gegaan als communicatiemedewerker. Zij was eerder coördinator eindredactie bij

Distrifood, een blad voor supermarkten uit de stal van Reed Business.

Jan Braakman is weer als verslaggever terug bij het Agrarisch Dagblad. De problemen rondom uitgeverij Cerealis waren voor hem aanleiding om naar zijn oude werkgever terug te keren.

Derk Klein Kranenberg, voorheen verslaggever bij het Agrarisch Dagblad, is in juli overgestapt naar Boerderij en is daar nu

redacteur varkenshouderij.

Marijke Buijs, bureauredacteur bij het Agrarisch Dagblad stapt per 16 oktober over naar het vakblad Distrifood en neemt de functie over die *Petra Frans* achterliet, namelijk van coördinator eindredactie.

Natascha Meijer is sinds deze maand verslaggever voor de Paardenkrant en Landbouw Plus van Reed Business.

Fischler niet bedrogen door journalisten

Oud Europees landbouwcommissaris Franz Fischler heeft een hoge pet op van agrarische journalisten en de journalisten bij de EU in Brussel. "Mijn ervaringen met de pers waren goed. Ik heb eigenlijk niet meegemaakt, dat ik ben bedrogen door journalisten", zei hij tijdens het internationale congres van agrarische journalisten op 11 september in Graz.

Wie het nog niets wist, kreeg het tijdens de bijeenkomst van de landbouwjournalisten uit de mond van Fischler te horen. De Europese Commissaris gebruikte de pers strategisch om zijn plannen erdoor te krijgen. Fischler was

daar open in. Hij legde uit hoe het werkte. "Als de Oostenrijkse landbouwcommissaris een belangrijke ombuigingsoperatie wilde doorvoeren, wist hij tevoren dat de boeren, de boerenorganisaties en de landbouwministers tegen zouden zijn. Zij houden niet van verandering." Daarom richtte de Brusselse pr-machine zich vooral op andere belanghebbenden: de belastingbetalers, de consumenten, de industrie. "Die voeden we met informatie en boodschappen, dat de veranderingen voor hen belangrijk waren. Dat zorgde voor een positieve houding van die kant rond de voorstellen. Zij verhoogden de druk om de veranderingen door te voeren", vertelde Fischler. "Daar waren we behoorlijk succesvol mee; voegde hij er met een dikke glimlach aan toe.

Slogan

Hij gaf ook aan dat hij zijn beleidsvoornemens altijd heel bewust voorzag van een 'slogan'. "Het probleem van de Europese Commissie is dat een groot deel van de informatie abstract is. Daar hebben journalisten weinig aan. Journalisten hebben slogans nodig." Fischler voegde eraan toe dat hij altijd probeerde om tegenover journalisten heel transparant te zijn. Hij voorzag hen via persconferenties, maar ook via het informele circuit van zoveel mogelijk informatie. "Daar hebben alle partijen baat bij."

Ben jij de agrarisch journalist die toe is aan de overstap naar een communicatiebureau?

JEEN
BUREAU VOOR
COMMUNICATIE

Je kunt schrijven. Je kent de agrarische sector.
En je bent toe aan een nieuwe uitdaging.

*JEEN is een dynamisch communicatiebureau in Arnhem.
En we groeien.*

Je bent creatief. Je wilt breed adviseren.
En je staat open voor nieuwe ideeën.

*JEEN heeft mooie opdrachtgevers in de agribusiness.
En het worden er meer.*

Je hebt kennis en kunde. Je hebt een hekel aan kapsones.
En je werkt graag zelfstandig in een klein team.

*JEEN is informeel en professioneel.
En werkt in een uniek kantoor in het groen.*

Lofzang op Gerrit Braks

In zekere zin was landbouwminister Brinkhorst een opluchting. Zeker voor journalisten. Eindelijk eens een minister aan het bewind met geen enkele kennis van zaken. En weinig gevoel voor de denkwereld van boeren en tuinders. Dat leverde spannende verhalen op. Een onbeduidend voorbeeld. Tijdens de MKZ-crisis sprak Brinkhorst opeens over melkveehouders met krokodillentranen. Tja, daar hadden de boeren en hun vormannen natuurlijk een andere mening over. Voer voor journalisten. Er verschenen artikelen in de landbouwbladen vol woede en emotie.

Dan landbouwminister Gerrit Braks, een tijdje eerder aan het bewind. Hij was één van ons. Zo zagen de boeren dat. En veel landbouwjournalisten trouwens ook. Braks, een man die de sector van binnenuit kent en daarom de belangen van de land- en tuinbouw goed kan

behartigen.

Hans Siemes is één van die bewonderaars van Braks. Hij schreef een boek over de oud-minister: Braks, carrière met een diploma handmelken. Een boek over de invoering van de superheffing, de plotselinge afkondiging van de interim-wet, demonstraties tegen het mestbeleid, akkerbouwacties.

Braks had de touwtjes bijna tien jaar in handen. In een uitermate bewogen tijd, zeker voor de agrarische sector. Alleen daarom al is het boek een must voor jonge agrarische journalisten. Superheffing, braaklegging en uitbreidingsstops zijn maatregelen die het denken van boeren nog steeds beïnvloeden. Vakbroeders moeten iets van die geschiedenis weten, anders kunnen zij het heden niet begrijpen. Leuk om die oude foto's weer terug te zien. Spandoeken met teksten als 'Melk de

boeren niet uit' en 'Braks voert schijfbeleid'. Braks tussen de kaasmisjes, jagers en demonstrerende akkerbouwers. Zeker, er was ook kritiek op de maatregelen die Braks nam, er waren die jaren veel protestbijeenkomsten, maar altijd kreeg hij na afloop applaus. De latere Cees Veerman heeft het kunstje van hem afgekeken.

Het boek is een geschiedschrijving en vooral een lofzang op een minister die de auteur mateloos bewondert. Braks was natuurlijk ook een politiek dier, niet wars van leugens en bedrog als dat hem goed uitkwam. Maar dat staat er niet in.

Aart van Cooten

Braks,
carrière met een diploma handmelken
Waanders Uitgevers
ISBN 978 90 400 8493 5

Boeken over boeren

Komt het door Boer zoekt vrouw? Feit is dat er de laatste tijd opvallend veel boeken over de agrarische sector verschijnen: Boeren in Nederland, geschiedenis van de landbouw 1500-2000, door Jan Bieleman; de biografie Braks en het nostalgische Boeren van toen (beiden van Hans Siemes); De Friese koe door Willem Stegenga. Aangekondigd zijn boeken van Boerderij-columniste Lidy Deutekom (vrouw met boer) en van de columniste Martine Kruidier (boerin). Hans Siemes, die bezig is met een vervolg op Boeren van Toen, ziet in die boekenstroom vooral een uiting van nostalgie. "Er is een hang naar het platteland, maar dan naar het vroeger was. Voor actuele onderwerpen, bijvoorbeeld de megastallen, is weinig belangstelling." Siemes was eindredacteur van de 32-delige serie Boerenleven in Nederland van uitgeverij Waanders, die in 2006-2007 verscheen. Een uitgave waarin het vooroorlogse platteland een hoofdrol speelde. Uitgever Siebrand Krul van Waanders: "Veel boeren houden ermee op

en dan haakt men naar verhalen over vroeger. Het Boerderijenboek, over historische boerderijen, was heel succesvol met 15.000 exemplaren. Van de serie Boerenleven hadden we meer verwacht, er zijn er toch nog ruim 6.000 van verkocht." Vanuit Friesland komen boeken waarin de nostalgie juist niet de boventoon voert. De zuivelsector wordt getoond en beschreven in Land van melk en zuivel. De foto's zijn van Marten Sandburg, de teksten van Ida Hylkema (Nieuwe Oogst). Klaas Jansma van uitgeverij Penn nam het initiatief voor deze uitgave. Hij ziet een groeiende belangstelling voor de 'groene' sector. "Je merkt dat deze uitgaven goed scoren. De regionale zenders hebben nu ook series waarin het boerenleven centraal staat. Hoe dat komt? Het is de schaarste aan groen. Het is ook het sentiment van het zelfstandig bestaan." De actuele aanleiding voor het boek is de fusie van Friesland Foods en Campina. Jansma: "Het profiel van Nederland als leidend agrarisch land is hiermee versterkt. Met dit boek wil ik laten zien hoe die sector in elkaar zit." Jansma brengt dit najaar ook Boeren met hart en ziel, over de biologische land- en tuinbouw.

In een volgende uitgave van Netwerk meer over de agro-trend in de Nederlandse

literatuur (Boven is het stil, Ziekzoekers, Sneeuweieren, Geen land maar water, Familievlees, enzovoort, enzovoort)

Aad Vernooij

COLOFON

Redactie

Aart van Cooten
Anton Logemann
p/a "Citaat"
Postbus 39
6800 AA Arnhem
E: post@citaat.nl
T: 026 - 3241130

Bestuur

Hans Siemes (voorzitter)
T: 0316 - 265704
F: 0316 - 281900
E: Hanssiemes@planet.nl

Realisatie

Marga van Haeringen
Opraappers Communicatie bv
E: info@opraappers.nl
T: 0314 - 340640